

Spis treści

Wstęp (Andrzej Czyżewski)	7
-------------------------------------	---

CZĘŚĆ PIERWSZA TEORETYCZNE PRZESŁANKI POLITYKI ROLNEJ

Rozdział I

Makroekonomiczne uwarunkowania rozwoju sektora rolnego (Andrzej Czyżewski)	15
1. Miejsce rolnictwa w gospodarce rynkowej	16
1.1. Problem marginalizacji rolnictwa przez mechanizm rynkowy	16
1.2. Optyka liberalna <i>versus</i> instytucjonalna w procesie równoważenia rynku	23
1.3. Rozwój sektora rolnego w warunkach globalizacji	27
2. Oddziaływanie polityki gospodarczej na rolnictwo	32
2.1. Agregaty makroekonomiczne warunkujące politykę rolną UE i Polski	32
2.2. „Zasada wahadła” w polityce fiskalnej i monetarnej	39
3. Polityka rolna w Polsce w świetle ustaw budżetowych z lat 1996–2006	47

Rozdział II

Instytucje w tworzeniu struktur agrobiznesu (Bazyli Czyżewski)	57
1. Pojęcie instytucji we współczesnej ekonomii instytucjonalnej	58
2. Przesłanki efektywności instytucji	63
3. Histereza instytucjonalna w agrobiznesie	68
4. Zastosowanie teorii kosztów transakcyjnych w ekonomii rolnej	74
5. Pozarynkowe przepływy kapitału w agrobiznesie	89

Rozdział III

Dualny rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich (Anna Henisz-Matuszczak)	99
1. Pojęcie rolnictwa społecznie zrównoważonego i industrialnego	99
2. Wizja modelu dualnego w rolnictwie europejskim	102
3. Kierunki ewolucji instrumentarium WPR	106
3.1. Punkt wyjścia do zmian po 2006. Od czego odchodzimy i dlaczego?	106
3.2. Perspektywa zmian w latach 2007–2013 w kontekście zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich	107
3.3. Ewolucja WPR jako proces uspołeczniania jej beneficjów	109
3.4. Relacje między instrumentami wsparcia I i II filaru WPR	111
4. Absorpcja środków z wybranych działań PROW w skali krajowej i regionalnej	113

Rozdział IV

Struktury wytwórcze w gospodarce żywnościowej w świetle przepływów międzygałęziowych (Tomasz Kujaczyński)	121
1. Miejsce gospodarki żywnościowej w gospodarce narodowej	121
2. Zmiany w strukturze spożycia i eksportu w Polsce w długim okresie	125
3. Zmiany wartości nowo wytworzonej w gospodarce żywnościowej Polski w długim okresie	127

CZĘŚĆ DRUGA

POLITYKA ROLNA I JEJ ZNACZENIE DLA WYMIANY ZAGRANICZNEJ

Rozdział V

Mechanizmy handlu zagranicznego artykułami rolno-żywnościowymi (Agnieszka Sapa)	133
1. Liberalizacja handlu i jej efekty w procesie integracji gospodarczej w teorii ekonomii	134
2. Znaczenie GATT/WTO w tworzeniu regionalnych ugrupowań handlowych	143
3. Handel rolny w warunkach multilateralizmu i regionalizmu	150

Rozdział VI

Rola WTO w kształtowaniu polityki rolnej krajów OECD (Agnieszka Pocztka)	158
1. Kwestia rolna na forum WTO	159
2. Poziom i struktura finansowego wsparcia sektora rolnego w krajach OECD	169
3. Efekty liberalizacji handlu artykułami rolnymi na wybranych rynkach rolnych krajów OECD	175

CZĘŚĆ TRZECIA

MIKROEKONOMICZNE DETERMINANTY POLITYKI ROLNEJ

Rozdział VII

Endogeniczne uwarunkowania powiązań gospodarstw rolnych z otoczeniem rynkowym (Aleksander Grzelak)	185
1. Procesy integracji	186
2. Kredyt i leasing jako formy powiązań gospodarstw rolnych z rynkiem	200
3. Wykorzystanie usług zewnętrznych i dzierżawa gruntów	202
4. Współzależności pomiędzy formami powiązań gospodarstw rolnych z rynkiem	205

Rozdział VIII

Znaczenie specjalizacji w kształtowaniu dochodów rolniczych (Sebastian Stępień)	209
1. Pojęcie specjalizacji i jej związek ze skalą produkcji	210
2. Korzyści procesu specjalizacji i jego bariery	212

3. Dochodowość gospodarstw o różnym stopniu specjalizacji	218
3.1. Koszty produkcji a specjalizacja chowu	218
3.2. Poziom produkcji w zależności od stopnia specjalizacji	223
3.3. Rola specjalizacji w kształtowaniu dochodu rolniczego	225

Rozdział IX

Instrumentarium wsparcia przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

(Waldemar Czernasty)	231
1. Instrumenty i fundusze promujące przedsięwzięcia gospodarcze	231
1.1. Programy polityki rządu wobec MŚP.	231
1.2. Finansowe narzędzia działań prorozwojowych na terenach wiejskich.	234
1.3. Pozafinansowe instrumenty wsparcia przedsięwzięć gospodarczych	237
1.4. Instytucje oraz sposoby promocji środków finansowych na terenach rolniczych	239
2. Spółdzielczość jako forma gospodarowania na wsi.	243
2.1. Indywidualna i społeczna użyteczność spółdzielczości wiejskiej	243
2.2. Kierunki rozwoju spółdzielczych form gospodarowania na obszarach wiejskich	246
2.3. Instrumentarium rozwoju przedsiębiorstw sektora spółdzielczego w Polsce.	249
2.3.1. Spółdzielcza polityka Unii Europejskiej	249
2.3.2. Wpływ makroregulatorów ekonomicznych na rozwój spółdzielni	251
2.3.3. Rola samorządów lokalnych w pobudzaniu rozwoju spółdzielczości wiejskiej	255

Rozdział X

Edukacyjne uwarunkowania rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich

w Polsce (Zofia Szalczyk)	259
1. Jakość kapitału ludzkiego na obszarach wiejskich	260
2. Wsparcie instytucjonalne i finansowe oświaty rolniczej.	264
Zakończenie (Bazyli Czyżewski, Anna Henisz-Matuszczak)	270
Bibliografia	279
Spis tabel	299
Spis rysunków	301
Summary	303